

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

12. Vtrùm liceat dare pretium Patrono hæretico pro beneficio sine
simonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

opere posth. V. Beneficium casu 6. Et patet ex dictis; nec opus est ulteriori probatione.

Requiritur tamen collatio seu approbatio legitimi Ordinarij, quia hoc etiam requiritur licet Patronus sit Catholicus, Cujus ratio est quia Patronus, maximè laicus, non habet facultatem conferendi jus in re, sive Dominium, sed tantum jus ad rem: per collationem autem seu institutionem ordinarij confertur jus in re. Unde qui aliter, scilicet ex vi solius colloca- tionis Patroni laici, beneficium aliquod possede- rit, ejusque fructus perceperit aut velit percipe- re, censebitur intrusus, & sic inhabilis fiet ad idem beneficium, nisi in hoc dispensetur. Quod sæpe usui potest venire in locis ubi adhuc hæ- retici retinent sibi per hæreditatem jus patro- natus aliquorum beneficiorum, quæ si ab ipsis alicui Catholico habili conferantur, ipse potest acceptare, si statim recurrat pro institutione ad Ordinarium, si est, vel ad Nuncium Apostoli- cum in defectu Ordinarij.

ARTICULUS XII.

Vtrum liceat dare pretium Patrono Hære- tico pro beneficio sine simonia.

CAsus quæsti potest esse: multa sunt bene- ficia Ecclesiastica in confœderatis Pro- vincijs,

vinciis, quorum collatio seu potius præsentatio pertinet ad certas familias, habentes ab antiquo tempore jus Patronatus: Vacante uno ex his beneficiis multi Hæretici pretium offerunt ut illud accipiant. Quod sciens Catholicus aliquis, beneficii capax, ut impediatur ne iterum hæretico conferatur, offert etiam notabile pretium ut id ipsum sibi acquirat. Quæritur utrum licitè? Lessius ubi supra, hanc difficultatem aliis verbis proponit, videlicet, an sit licitum emere ab hæreticis beneficium. Et meritò respondet negativè: emere enim aut vendere beneficia Ecclesiastica manifesta est Simonia. Consilium tamen suggerit, ut beneficii illius collatio petatur à Summo Pontifice, & una dispensatio ut cum patrono hæretico (licet injustè se pro patrono habeat, si sit denunciatus) possit transigere de fructibus beneficii annexis, sine involutione ipsius beneficii, Pontifex enim non facilè dispensabit ut pretium detur pro ipso beneficio propter scandalum, bene tamen in redemptione fructuum, qui injustè ab hæreticis obrinentur.

Sed hæc resolutio tantum prodest quando hæreticus propter denuntiationem à jure patronatus excidit. Non verò quando non est denunciatus, sic enim retinet istud jus, si propter alia non amiserit. Utrum tunc non liceat pretium offerre titulo redemptionis injustæ vexationis, ut impediatur ne beneficium hæretico conferatur?

Pro

Pro parte negativa facit, quòd redemptio vexationis locum non habeat, nisi pro illo cui jus acquisitum, quod non invenitur in casu nostro.

Pro resolutione notanda est doctrina Cajet. in Opusc. tomo. 2. tract. 6. de simonia. cap. 3. quâ distinguit redemptionem vexationis, unam quæ propriè dicitur talis, quæ tangit aliquem in particulari, & illud jus non læditur, nec aliquis in hoc dici potest vexari, nisi qui jus acquisivit saltem ad rem. Alia est quæ concernit Ecclesiam, cui semper est jus acquisitum ut habeat dignos ministros, Pastores, Canonicos & alios beneficiarios. Patroni autem obligantur ad hoc ut non nisi dignis illa cõferant; Quia tali intentione sunt à fundatoribus instituta, & cum hoc onere virtualiter successoribus est jus Patronatus relictum. Licitum est autem, imo opus magnæ charitatis, cooperari (etiam dato notabili pretio) ad redimendam injustam vexationem Ecclesiæ, & impediendum ne beneficia illa conferantur indignis, & præcipuè hæreticis.

Sed statim se offert nova difficultas, quam etiam consideravit ibidem Cajetanus: Quod ex dictis quidem bene sequatur, quòd sit licitum oblato etiam pretio redimere vexam Ecclesiæ, non autem suam; quia ipse nullum habet jus; si autem pecunias offerret heretico Patrono ut sibi illud beneficium acquireret, nõ tam Ecclesiæ quã suam causam ageret: Propterea Cajet.

concludit hoc non licere, sed tantum procurare per pecunias ut conferatur digno, per quod injusta vexa Ecclesiæ redimeretur.

Nihilominus tamen cenſeo licitè fieri poſſe ſine ſimoniâ, ut quis ſic redimat vexationem Eccleſiæ, impediendo ne beneficium hæretico conferatur, aut alteri indigno, ita ut ſimul procuret ut ſibi detur. Sic in ſimili caſu tenet Soto lib. 9. de juſt. q. 6. a. 1. Pontius de Matrim. lib. 5. cap. 18. §. 6. a. 42. Et Leſſius & Caſtro Palaus citati à Verricelli tit. 15. q. 295.

Ratio eſt: Quia primaria intentio offerentis pretium eſt redimere vexam Eccleſiæ, impediendo incapaces & indignos, per accidens autem & indirectè petit beneficium ſibi conferri; *Actus enim agentium nõ operantur ultra eorum intentionem*, uti in jure dicitur. Tum quia vix ſeparabile eſt, petere ab hæretico patrono ut beneficium non conferat indigno, ſcilicet hæretico, & non nominare ſe, aut alium idoneum Catholicum cui conferatur. Aliud tamen eſſet ſi intentio primario ferretur in hoc ſecundum, quia reſpectu ſui non habet locum redemptio vexæ, uti dictum eſt.

Eandem ratione poſſet quis tranſigere cum beneficiario, pro reſignatione talis beneficii oblato pretio.

Dices: Ex hoc fundamento poſſet aliquis etiã in partibus Catholicorum palliare ſuam Simoniam titulo redemptionis vexationis Eccleſiæ

siæ, timendo quod nisi ipse prætenderet, etiam pretio oblato, conferretur indigno: Et quia unusquisque se præ aliis dignum existimat, passim Simonia per hoc palliaretur.

Resp. Hoc non sequi; in partibus enim Catholicorum Ecclesia sic non vexatur, ipsa enim potest remedium adhibere non admit- tendo indignos, sed repellendo, maxime cum Patronus non proprie conferat, sed solum præ- sentet, & vera collatio fiat ab Ecclesiâ.

ARTICULUS XIII.

*An Catholici emere possint bona fidelium
injusto bello ab hæreticis capta.*

Pro resolutione hujus dubii adducit Pey- rinus tom. 3. Privil. in addit. c. 4. num. 30. & 31. Aliqua decreta S. Congreg. uni- vers. Inquisit. data ad instantiam R. P. Fran- cisci Longobardi Ord. Minimorum, Missio- narii Tuneti in Africâ, ratione quorundam casuum ab ipso propositorum; quorum quin- tus erat: utrum Christiani Tuneti & in illis locis commorantes, possint emere à Piratis in- fidelibus bona à fidelibus rapta, & venum ex- posita, vel eadem dono accipere, ut in suos usus expendant.

2. Utrum